

Plan för arbete mot diskriminering och kränkande behandling

FörSkolans namn Södergårds förskola och omsorg, Getbergets förskola och omsorg	Planen gäller 2024/2025
Verksamhetsformer som omfattas av planen Förskola och omsorg på obekvämlig arbetstid	
Ansvariga för planen Rektor Helena Uppenberg och förskollärare	

Barns delaktighet i utarbetandet av planen

<p style="text-align: center;">Mål och syfte:</p> <p>Målsättningen med undersökningarna som görs är att säkerställa att barn inte blir kränkta på något sätt när de befinner sig i verksamheterna. Vi strävar efter att lyfta barnperspektivet och har av den anledningen valt att använda oss av metoderna nedan:</p> <p style="text-align: center;">Metoder:</p> <p>Observationer – Hur ser samspelet ut mellan barn/ barn och barn/vuxen? Barnintervjuer – Hur känner och upplever barnet i olika rum och situationer? Trygghetsvandringar – Hur upplever barnen de rum/ytor/läromiljöer både ute/inne som finns i verksamheterna?</p> <p style="text-align: center;">När:</p> <p>Undersökningarna sker löpande och dagligen under verksamhetsåret. Att se och uppmärksamma vad som händer mellan barn/barn, barn/vuxna, hur barnen upplever och känner sig i våra rum och läromiljöer både inne och ute ingår i det pedagogiska uppdraget.</p> <p>Regelbunden avstämning och utvärdering sker kontinuerligt, dagligen (dvs vid behov), veckovis i respektive arbetslag.</p> <p style="text-align: center;"><i>Centralt är att det som uppmärksammas lyfts i direkt anslutning till händelsen.</i></p> <p style="text-align: center;">Ansvariga:</p> <p style="text-align: center;">Samtliga pedagoger som arbetar i verksamheterna.</p>

Vårdnadshavarnas delaktighet i utarbetandet av planen

<ul style="list-style-type: none">
• Dagliga möten med vårdnadshavare
• Vi informerar om planen på årliga Förskolemöten.
• Den övergripande, kommundemensamma planen finns tillgänglig att läsa på Skellefteå Kommuns hemsida och Unikum.
• Vårdnadshavare som lyfter sina idéer, tankar och synpunkter beaktas och ses som värdefulla inslag i likabehandlingsarbetet.
--

Personalens delaktighet i utarbetandet av planen

Representanter från respektive verksamhet deltar i utformandet av planen. Alla pedagoger har fått möjlighet att komma med förslag och synpunkter inför upprättandet (oktober 2024).

Planen skrivs ut och läskvittens krävs för att säkerställa att alla tagit del av planen och planens innehåll. Planen ska läsas under oktober månad. Rektor följer upp att alla läst planen i slutet av oktober.

Planen ses som ett levande dokument som kan förändras och revideras under läsåret.

Planen finns att läsa och revidera på Teams på K- FÖRSKOLA i mappen likabehandling. Planen finns även tillgänglig på länken nedan:

Plan mot diskriminering och kränkande behandling OB-förskolorna 24-25.docx
(sharepoint.com)

Kartläggning av risker

Kartläggningsmetoder

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns eller elevs värdighet. Kränkningarna kan bestå av tex. nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiska handlingar.
(Skolinspektionen)

Praktiska exempel fylls på under läsåret.

Kön. Pojke och flicka, enligt pass eller annat juridiskt dokument. (1177)

Ett praktiskt exempel på en kränkning utifrån kön kan vara: (fyll på allteftersom)

Barn uppmärksammas negativt av andra barn eller pedagoger beroende på könsöverskridande klädsel.

Könsidentitet och könsuttryck/könsöverskridande identitet eller uttryck. Vad du känner dig som och hur du identifierar dig. Kläder, kroppsspråk, beteende eller liknande avseende kön.

Hur benämner vi barnen/barngruppen i dagliga möten? Hur uppmärksammar vi flickor och pojkar som uppträder könsöverskridande?

Ett praktiskt exempel på en kränkning utifrån könsidentitet och könsöverskridande identitet eller uttryck kan vara: (fyll på allteftersom)

“Pojkarna ni kan göra det” “Flickorna ni kan göra det”

Etnisk tillhörighet. Nationellt eller etniskt ursprung.

Ett praktiskt exempel kan vara att ett barn exkluderas pga att det inte förstår svenska. Barn eller pedagog pratar enbart svenska med barnet.

Religion eller annan trosuppfattning.

Ett praktiskt exempel kan vara att ett barn exkluderas från aktiviteter som utgår från svenska traditioner.

Funktionsvariation. Varierande förmåga att fungera fysiskt, psykiskt eller intellektuellt. Tillfälligt eller hela livet.

Ett exempel kan vara att ett barn inte får följa med på utflykt pga sin funktionsvariation.

Sexuell läggning. Lagen definierar det som homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder. Vilken ålder som är en norm kan skilja sig åt i olika sammanhang. (Do)

Ett praktiskt exempel kan vara att ett barn som uttrycker intresse för en aktivitet eller material som är ämnat för annan ålder, inte får delta i aktiviteten eller använda/utforska materialet.

Hur barnen har involverats i kartläggningen

Barnen involveras i planen genom att uppmärksamma barnens rättigheter om att alla ska vara och känna sig trygga på förskolan/omsorgs verksamheten.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Information om planens upprättande har gått ut.

Krav att läsa planen under oktober månad.

Krav att personal håller sig uppdaterad om vilka revideringar som görs under läsåret

Krav att personal är delaktig i att revidera planen löpande, att personal är delaktiga i observations/intervjuprocesser som görs under läsåret.

Resultat av kartläggning

Mål

Att levandegöra Barnkonventionen i Förskolans och Omsorgens verksamheter.

Åtgärder för främjande av lika rättigheter och möjligheter

De åtgärder som planeras ska omfatta diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsvariation, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Åtgärd nr	Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?	När ska uppföljning ske?

Åtgärder för att förebygga kränkande behandling och diskriminering

De åtgärder som planeras ska syfta till att avvärja de risker som finns för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten.

Åtgärd nr:	Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?	När ska uppföljning ske?

Rutiner för akuta situationer

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Pedagoger är närvarande i barnens lekar och i den övriga utbildningen, för att kunna se och höra vad som sägs och görs.

Pedagogerna kan då stötta och fånga upp det som händer och samtidigt också lyfta positiva saker barnen gör i samspelet med varandra. Det handlar om att samtala med barnen och konkret visa hur de ska förhålla sig till varandra och sin omvärld, samt göra dem delaktiga i att likabehandlingsarbete finns.

Ta barn, föräldrars och pedagogers signaler på allvar och agera när något uppkommer. Ser vi att någon/några barn behöver stöttning och hjälp i samspelet med andra fysiskt, verbalt eller psykiskt ska vi som pedagoger alltid agera och detsamma gäller kring pedagogers samspel med barn eller kollegor.

Rutiner för att anmäla misstanke om trakasserier och kränkande behandling

Om en pedagog ser eller hör att något barn blir utsatt för kränkande behandling: Ska den vuxne direkt gå in i den aktuella situationen Lyssna på berörda barn, börja med den som uppfattas kränkt.

Informera och samråda med kollegor om händelsen Vid behov informera vårdnadshavare, även om händelsen utredd mellan parter. Det är viktigt att information till vårdnadshavaren sker samma dag, eller snarast. Följa upp med t.ex. observation, dokumentation och samtal.

Om en anmälan ska göras upprättas den i draft-it. Vid behov samråda med rektor och specialpedagog.

Aktiva åtgärder för att åtgärda trakasserier el. kränkningarna planeras, genomförs och utvärderas. Om en vårdnadshavare berättar något som hänt ska pedagogen: Ge tid för enskilt samtal med vårdnadshavare. Vid behov prata med den som blivit utsatt. Vid behov samråda med kollegor och rektor.

Dokumentera alltid det som sker, prata/reflektera med kollegor och eller rektor, upprätta plan och följ upp/utvärdera.

Rutin i det systematiska kvalitetsarbetet:

Dokumentationer ska alltid föregås av datum noteras för händelsen, plan, åtgärder, utvärdering och uppföljning.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn trakasseras eller kränks av andra barn

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn trakasseras eller kränks av personal

Lyft situationen med pedagogen ifråga. Berätta hur du uppfattade situationen utifrån och låt pedagogen som kränkte också delge sina tankar kring det som hände.

Meddela rektor vid misstanke kring att personal agerat kränkande mot ett barn. Berörd personal kontaktas av rektor. Kartläggning genomförs och information samlas in om det inträffade.

Samtal inleds så snart som möjligt. Barnens vårdnadshavare informeras och samtal påbörjas med vårdnadshavare/personal/rektor. Åtgärder bestäms i samråd med ovanstående.

Rutiner för uppföljning av åtgärder vid trakasserier och kränkande behandling

Rutiner för dokumentation av åtgärder och uppföljning

Förankring av planen

Förankring hos barnen

Förankring hos vårdnadshavare

Förankring hos förskolans personal

Utvärdering

Vid periodens slut ska planen utvärderas. Utvärderingen ska tillsammans med kartläggningen ligga till grund för utarbetandet av nya mål, åtgärder och rutiner. Utvärderingen ska också dokumenteras i nästa årplan.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

2024-06-17:

Målet vi formulerat för 23–24 var: “Vi vill se att alla barn känner sig trygga på våra förskolor, att de vill komma till förskolan. Att barn och vuxna respekterar varandras olikheter och ser olikheter som en tillgång. Att pedagogerna har ett liknande förhållningssätt och är insatta i likabehandlingsarbetet.”

Utvärderingen visade först och främst att målet vi formulerat delvis var svårt att utvärdera. Framför allt formuleringen kring att “barnen ser olikheter som en tillgång” är problematisk då det är svårt att ta reda på om barnen verkligen gör det eller inte. Målet behöver formuleras på ett mer konkret och utvärderingsbart sätt.

Det vi ansåg ha hög måluppfyllelse:

På Getberget upplever vi att barnen känner sig trygga och vill komma till förskolan. Då barnen är här så stor del av sin tid hjälper till att bygga upp en trygghet. Vi har jobbat mycket med trygghet och värdegrund i grundutbildningen/grundverksamheten, samt som prioriterat område.

Alla barn har olika kulturer, språk och bakgrunder, barnen kommunicerar både genom engelska och svenska, vi har också använt oss av TAKK, bildstöd och ritprat.

På omsorgen ser vi en fördel i att de yngre barnen lär sig av de äldre.

Om vi jämför höstterminen och vårterminen har negativa uttalanden av barnen gentemot varandra minskat, exempelvis kommentarer kring olika språk.

Vi har jobbat mycket med “lärgropen” för att visa på olikheter.

På Södergård upplever personalen att de flesta barn är trygga och trivs, finns några barn som behöver mer stöd i det, ofta de nya barnen. Barnen är vana att det är olika personal som tar emot när barnen kommer och att de lämnas på olika avdelningar.

Vi upplever att barnen har lätt för att acceptera varandra trots olikheter. Pedagogerna förklarar för barnen varför det kan vara olika.

Barnen pratar engelska med varandra för att kommunicera. Där har pedagogerna jobbat med visa att man förstått men översätter till svenska för att utveckla det svenska språket hos barnen.

Vi har arbetat med vikten av att hålla oss till de rutiner som finns och att vi har en likvärdig syn på hur vi ska jobba, detta blir en trygghet för barnen.

Pedagogerna försöker i olika sammanhang förklara att olikheter är okej. Tillgång att kollegor kan andra språk, det underlättar kommunikationen med v.h. men också få barnen att känna en tillhörighet. Kanske detta skulle kunna användas mer i undervisningen? På Getberget har personalen respekterat varandras åsikter och ibland stannat vid att vi faktiskt tycker olika. Försökt landa i en samsyn även om vi tycker olika.

Det vi ansåg ha låg måluppfyllelse:

Vi ser en större utmaning på omsorgen då ålderskillnaden blir stor 1–12 år, och känslan av att inte hinna med de äldre barnen som vi önskar. Önskan om att hinna vara närvarande i fritisbarnens lek och fånga upp det som sker mellan dem.

Alla pedagoger är inte insatta i likabehandlingsarbetet, det måste vi jobba vidare med.

Hur kan vi göra det? Alla får signera i planen då de läst. Lyfta igen att det är önskvärt att alla tycker till kring planen, ställer frågor, kommer med åsikter osv. Tätare uppföljningar.

Hur vet vi det vi vet kring måluppfyllelsen?

Delvis beskrivet ovan. För att vara ännu mer träffsäkra kring det vi vill ha kunskap om kan vi utveckla den pedagogiska dokumentationen kring arbetet som rör planen. Genom pedagogisk dokumentation kan vi fånga upp det som faktiskt sker och reflektera kring det, för att veta hur vi ska jobba vidare.

De aktiva åtgärderna:

Vi har arbetat med åtgärderna men inte gjort tydliga uppföljningar under läsåret.

Vi ser en större medvetenhet om vilka begrepp vi ska använda utifrån diskrimineringsgrunderna. Getberget har börjat använda sig av ritprat, helst med barn med annat modersmål vilket har gett resultat. Södergård har inte använt sig av ritprat men kan ta med sig det till nästa lärår.

Hur kan vi utveckla observationen/kartläggningen av diskrimineringsgrunderna?

På Södergård har det varit svårt att förstå vad vi ska observera utifrån diskrimineringsgrunderna, vi behöver förtydliga det till nästa lärår. Kanske hjälpa till med stödfrågor eller att välja ett specifikt rum att observera barnens samspel i.

Vi behöver involvera barnen mer under observationsperioden. Tex. genom intervjuer med barnen kring deras trygghet/trivsel och kompisar.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Rektor Evamarie Strömberg, förskollärare Pernilla Eriksson, förskollärare Sara Fritzén, förskollärare Erika Larsson

Ansvarig för att årets plan utvärderas
Rektor Helena Uppenberg, förskollärare

Årets plan ska utvärderas senast
Juni 2025